

Ranuan kunnan elinkeino-ohjelma 2026-2033

Versio 18.5.2026

RAHUA
RAHUA

Sisältö

- Tarkoitus ja lähtökohdat
- Päämäärät
- Tavoitteet ja toimenpiteet
- Strategiset hankkeet 2026–2028
- Elinkeino-ohjelman mittaaminen ja seuranta

Elinkeino-ohjelman tarkoitus ja lähtökohdat

Ranuan kunnan elinvoima syntyy ihmisistä, yrityksistä, rohkeista päätöksistä ja kyvystä nähdä ja hyödyntää mahdollisuuksia muuttuvassa toimintaympäristössä.

Elämme ajassa, jossa muutokset ovat nopeita ja vaikutukset ulottuvat myös Ranualle: vihreä siirtymä, digitalisaatio, tekoäly, työelämän murros ja kiristynyt kansainvälinen kilpailu muovaavat kuntien toimintaympäristöä.

Nämä muutokset eivät ole vain haasteita – ne ovat myös merkittäviä mahdollisuuksia, jos niihin uskalletaan tarttua määrätietoisesti ja ennakoivasti.

Ranuan elinkeino-ohjelma pohjautuu kuntastrategiaan ja konkretisoi sen elinvoimaan liittyvät tavoitteet.

Elinkeino-ohjelma määrittelee suunnan sille, millaisena näemme Ranuan tulevaisuuden, millä keinoilla elinkeinoja ja työllisyyttä vahvistetaan sekä miten varmistamme, että Ranua säilyy houkuttelevana ja elinvoimaisena kuntana myös tulevana vuosina.

Elinkeino-ohjelma on laadittu realistiseksi, mutta samalla riittävän kunnianhimoiseksi. Pelkkä nykytilan säilyttäminen ei riitä, vaan Ranuan elinvoimaa on kehitettävä aktiivisesti ja pitkäjänteisesti.

Tämä edellyttää kykyä tehdä valintoja, asettaa selkeitä prioriteetteja ja kohdentaa voimavaroja niihin toimenpiteisiin, joilla on suurin vaikutus kunnan tulevaisuuteen.

Elinkeino-ohjelma toimii yhteisenä tahtotilana ja työkaluna, joka ohjaa päätöksentekoa, kehittämistyötä ja yhteistyötä – tavoitteena elinvoimainen, kehittyvä ja tulevaisuuteen katsova Ranua.

Päämäärät

- » Päämäärä 1: Kehittyvät ja kasvavat yritykset*
- » Päämäärä 2: Elinvoimaa kehittyvistä toimialoista**
- » Päämäärä 3: Ranuan tunnettavuus ja vetovoima***

*Toteuttaa kuntastrategian Elinvoima ja kilpailukykyisyys sekä Kestävä kasvu ja yhteistyö -tavoitteita.

**Toteuttaa kuntastrategian Kestävä kasvu ja yhteistyö sekä Ilmastoviisaus ja resurssitehokkuus -tavoitteita.

***Toteuttaa kuntastrategian Veto- ja pitovoimainen asuminen ja palvelut -tavoitetta.

Päämäärä 1: Kehittyvät ja kasvavat yritykset

1.1 Yritysten kehitys- ja kasvumahdollisuuksien tunnistaminen ja tukeminen

- Tarjotaan matalan kynnyksen asiakaslähtöisiä ja henkilökohtaisia yrityspalveluita sekä julkisen rahoituksen saatavuuden neuvontaa.
- Muodostetaan toimintamalli yritysten tarpeiden tunnistamiseen.
- Järjestetään yritysvierailuja ja tutustumiskäyntejä Ranuasta kiinnostuneille yrityksille.
- Järjestetään tutustumisia uusiin markkinoihin kasvuhakuisille yrityksille.
- Vahvistetaan yhteistyötä yrittäjien, yrittäjäjärjestöjen, elinkeinoelämän edustajien ja muiden keskeisten sidosryhmien kanssa.
- Lisätään tietoisuutta ja osaamista yrityskauppamahdollisuuksista.

1.2 Osaamisen kehittäminen ja osaavan työvoiman saatavuus

- Tehdään tiivistä yhteistyötä oppilaitosten, koulutusorganisaatioiden ja yritysten kanssa osaavan työvoiman saatavuuden varmistamiseksi.
- Kehitetään monipuolista koulutustarjontaa (ammattillinen koulutus ja oppisopimuskoulutus).
- Pyritään ratkaisemaan työvoiman ja työpaikkojen kohtaamiongelmiä yhdessä työvoimapalveluiden kanssa.
- Vahvistetaan yhteistyötä Osaaja-allianssin ja Lapin seutukuntien kesken työvoiman saatavuuden parantamiseksi.
- Tuetaan erityisesti kehittyvien toimialojen (päämäärä 2) osaamisen ja työllisyyden kehittymistä.
- Vahvistetaan Ranualla maahanmuuttaneiden kotoutumista ja työllistymistä.

Päämäärä 2: Elinvoimaa kehittyvistä toimialoista

2.1 Edistämme energiamurrosta luomalla edellytykset uusiutuvan ja päästöttömän energian tuotannolle, investoinneille ja käytölle

- Huolehditaan siitä, että maankäyttö, kaavoitus ja luvitus mahdollistavat uusiutuvan energian hankkeita
- Vaikutetaan aktiivisesti siihen, että sähköverkon kapasiteetti ja toimintavarmuus tukevat uusia energiaratkaisuja ja yritysten tarpeita.
- Edistetään energian varastointiin ja kysyntäjoustoon liittyviä pilotteja ja kokeiluja.
- Huolehditaan avoimesta viestinnästä ja vuoropuhelusta kuntalaisten ja sidosryhmien kanssa energiahankkeiden eri vaiheissa.

2.2 Matkailun määrätietoinen kehittäminen kohti ympärivuotista, kasvavaa ja uudistuvaa yhteistyöhön perustuvaa kokonaisuutta

- Edistetään ja mahdollistetaan yksityisten matkailuhankkeiden ja investointien toteutumista Ranualla.
- Aktivoidaan matkailuyrittäjiä ja muita yrittäjiä tekemään yhteistyötä keskenään ja Rovaniemen alueen matkailutoimijoiden kanssa.
- Huomioidaan kaavoituksessa matkailun kehittymismahdollisuudet koko kunnan alueella.
- Vahvistetaan matkailualan osaamista vastuullisuuden, markkinoinnin ja myynnin sekä liiketoimintaosaamisen osa-alueilla.

Päämäärä 2: Elinvoimaa kehittyvistä toimialoista

2.3 Maa-, metsä- ja porotalouden perinteiset elinkeinot liiketoimintana ja pitkän aikavälin vakaina toimeentulon tuojina

- Kehitetään maa-, metsä- ja porotalouden rinnalle niitä tukevia matkailu- ja luontopalveluja sekä sivuelinkeinoja.
- Toteutetaan neuvontaa, pilotteja ja koulutusyhteistyötä turvaamaan elinkeinojen uudistumista sekä jatkumista omistajanvaihdosten tilanteissa.
- Edistetään digitaalisten ratkaisujen hyödyntämistä elinkeinojen kehittämisessä.
- Tuetaan investointihankkeiden ja niiden rahoitusratkaisujen suunnittelua.
- Kunta järjestää kunnan ja maaseudun sidosryhmien väliset neuvottelut kaksi kertaa vuodessa

2.4 Mineraaliteollisuudesta kestävää kasvua Ranualla

- Varmistetaan arvoketjujen tarvitseman työvoiman osaaminen (koulutuksen koordinaatioryhmä)
- Vahvistetaan yritysten tietoisuutta kaivosalan kasvumahdollisuuksista ja valmiuksia päästä mukaan arvoketjuihin
- Vaikutetaan ja tehdään yhteistyötä sivuvirtoja hyödyntävän kiertotalousekosysteemin käynnistymiseksi
- Varmistetaan kunnan palvelukyky rakentamis- ja tuotantovaiheissa
- Huolehditaan vastuullisuuden ja kestävyys edistämisestä ja toteutumisesta
- Rakennetaan pitkäjännitteisiä, selkeitä ja tavoitteellisia sopimuksiin pohjautuvia kumppanuuksia

Päämäärä 3: Ranuan tunnettavuus ja vetovoima

3.1 Vahva kuntaviestintä ja näkyvyys

- Suunnitellaan pitkäjänteisesti tavoitteellista kuntaviestintää ja laaditaan viestintä- ja markkinointisuunnitelmat, jossa huomioidaan eri viestintäkanavat.
- Otetaan kuntalaiset ja yritykset mukaan tekemään viestintää positiivisten tarinoiden kautta.
- Varmistetaan kuntamarkkinointiin riittävä elinkeinojen kehittämisen näkökulma.
- Toteutetaan aktiivista, monikanavaista ja valtakunnallisesti huomiota herättävää kuntamarkkinointia.
- Kiteytetään Ranuan vahvuudet yritysten toimintaympäristönä ja hyödynnetään niitä markkinoinnissa.

3.2 Kilpailukykyinen asunto- ja tonttitarjonta

- Kaavoitetaan tontteja vetovoimaisilta alueilta.
- Kunta neuvottelee aktiivisesti eri yhteistyötahojen kanssa asuntojen rakentamisesta ja rakentamishankkeiden käynnistämisestä.
- Kokeillaan uudenlaisia asumisen konsepteja.
- Kunta hakee aktiivisesti yksityisiä isompien asuntokokonaisuuksien rakentajia.
- Kunta voi olla mukana edesauttamassa uusien kohteiden liikkeelle lähtöä osallistumalla enintään 30 prosentin omistusosuudella asunto-osakeyhtiöön.
- Korvaavaa uudisrakentamista voidaan tehdä mikäli asuntotuotantoa ei muutoin synny.
- Asunto-ohjelman toimeenpano.

Strategiset hankkeet 2026–2028

Päämäärä 1: Kehittyvät ja kasvavat yritykset

- Rovaseudun osaja-allianssi 2026-2028

Päämäärä 2: Elinvoimaa kehittyvistä toimialoista

- Ranuan vihreä energia ja biotuote-ekosysteemin –investointipolku hanke 2026-2027
- Ranuan matkailun aluemarkkinoinnin vakiinnuttaminen ja vahvistaminen 2026-2030

Päämäärä 3: Ranuan tunnettavuus ja vetovoima

- Ranuan kunnan vuokra-asumisen kehittämissuunnitelma 2026-2030

Elinkeino-ohjelman mittaaminen ja seuranta

- Elinkeino-ohjelmassa olevia päämääriä, tavoitteita ja toimenpiteitä mitataan ja seurataan säännöllisesti.
- Ohjelman tavoitteita ja toimenpiteitä päivitetään tarvittaessa Ranuan kuntastrategian ja muiden strategisten ohjelmien tavoitteiden mukaisesti.
- Elinkeino-ohjelman toimeenpanon etenemisestä ja tuloksista viestitään avoimesti valtuustokauden lopussa. Välitavoitteiden kautta pystytään seuraamaan, eteneekö elinkeino-ohjelman toteutus haluttuun suuntaan.

Elinkeino-ohjelman keskeisimmät mittarit

Kehittyvät ja kasvavat yritykset

- Yrityskannankehitys
- Avoimen sektorin työpaikkojen määrän kehitys
- Yrittäjien kuntabarometrin elinkeinopolitiikan keskiarvo
- Verokertymä

Elinvoimaa kehittyvistä toimialoista

- Matkailun liikevaihto
- Yritysten vihreän energian hankkeiden (kaavoitus, investoinnit, kehityshankkeet) lukumäärä
- Maa- ja porotalouden tuotantotukien hakijoiden lukumäärä
- Kaivostoiminnan ja louhinnan työpaikkojen määrä

Ranuan tunnettavuus ja vetovoima

- Elinvoima-, vetovoima- ja pitovoimaindeksi (EVP)
- Uusien asuntojen lukumäärä
- Yritystonttien määrä

RANUA